

ББК 63.6 (5Қаз)44
Б 94

Баспаға әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің жанындағы ҚР БЖҒМ-нің жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің Республикалық оқу-әдістемелік кеңесінің гуманитарлық және жаратылыстану ғылымдар мамандықтары Секция мәжілісі шешімімен ұсынылған (2 хаттама 16 мамыр 2008 жыл)

Пікір жазғандар:

тарих ғылымдарының докторы, профессор *Т. А. Турсунбаев*;
тарих ғылымдарының докторы, профессор *К. Н. Макашева*;
тарих ғылымдарының кандидаты *А. Қ. Нурша*

Бюжеева Б. З.
Б 94 **Аймақтануға кіріспе: Оқу құралы.** – Алматы: Қазақ университеті, 2008. – 224 бет.
ISBN 9965-30-633-8

Оқу құралында басты назар аймақтану жөніндегі жалпы түсініктердің дамуына, аймақтану факторларының роліне, әр түрлі аймақтардың өзіндік даму ерекшеліктеріне аударылған. Еуропа, Америка, Азия-Тынықмұхиттық аймағының және Африка елдерінің саяси картасына, сондай-ақ олардың инфрақұрылымдарына сипаттама жасалынады.

Оқу құралы аймақтану мамандығы бойынша білім алатын студенттерге арналған.

ББК 63.6 (5Қаз)44

ISBN 9965-30-633-8

© Бюжеева Б.З., 2008
© Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ, 2008

МАЗМҰНЫ

КІРІСПЕ	4
I ТАРАУ. Аймақтанудың теориялық негіздері	
1.1 Аймақтар: ұғымы, түрлері, сатылы бағыныстылығы	5
1.2 Аймақтану – ғылыми білімдердің синтезі	11
1.3 Аймақтану – елтану - өлкетану	17
1.4 Кеңістіктік саралану және аймаққа жіктеу	21
II ТАРАУ. Әлемнің саяси картасы	
2.1 Әлемнің саяси картасы геосаяси жүйе ретінде	26
2.2 Әлемнің саяси карталарының түрлері	32
III ТАРАУ. Әлем елдерінің жіктелуі	
3.1 Елдердің сандық және сапалық жіктелуі	57
3.2 Сапалық жіктелудегі халықаралық-интеграциялық көрініс және елдердің мемлекеттік-саяси жіктелуі	76
IV ТАРАУ. Халықаралық инфрақұрылымның теориялық негіздері	
4.1 Әлем планеталары мен геосаяси аймақтардың сипаттамасы	84
V ТАРАУ. Аймақтылық факторлары	
5.1 Табиғи орта аймақтылық факторы ретінде	99
5.2 Аймақтылықтың этникалық факторлары	104
5.3 Аймақтылықтың демографиялық факторы	108
5.4 Қоныстандыру аймақтылықтың факторы ретінде	112
5.5 Аймақтылықтың саяси-географиялық факторы	117
5.6 Аймақ әлеуметтік-экономикалық жүйе ретінде	122
VI ТАРАУ. Ғаламшар аймақтарының инфрақұрылымы	
6.1 Еуропа аймақтарының инфрақұрылымы	129
6.2 Америка аймақтарының инфрақұрылымы	151
6.3 Азия - Тынық мұхит аймағының инфрақұрылымы	163
6.4 Африка аймақтарының инфрақұрылымы	186
Пайдаланылған негізгі әдебиеттер тізімі	200
Білімді тексеруге арналған сұрақ-жауаптар	201
Қосымшалар	208